Eeltöötlusmooduli dokumentatsioon

Eesmärk: süntaksianalüüsi-eelse eeltöötlusmoodul parandab korpustes lausestusvigu ja sagedasemaid süntaktilise analüüsi vigu põhjustavad vead. Lausestusvigadest parandatatakse selliseid juhtumeid, kus lausemärgendid on üleliigsed. Süntaktilise analüüsi vigu põhjustavate vigade korral ühendati lause sees paiknevad mitteleksikaalsed elemendid täiendava märgendiga (<+/>). Spordiuudiste ja saatekava lõikude puhul ignoreeritakse mitte-lauselist sisu.

1. Arvud ja numbrid:

- $20\ 000 \Rightarrow 20 < +/>000$
- 669 81 54 $\Rightarrow$ 669<+/>81<+/>54
- $1, 2 \Rightarrow 1,2$
- 25 30 % $\Rightarrow$ 25-30% , 20 %ga $\Rightarrow$ 20%ga, 0,20 -protsendilise $\Rightarrow$ 0,20-protsendilise
- lühend (nt AS) või jutumärk, kaldkriips, § või arv, millele järgneb käändelõpp:
  - -1,5 -ni $\Rightarrow 1,5$ -ni
  - § -st $\Rightarrow$ §-st
- avaldised:

$$-24+9 = 33 \Rightarrow 24+9 < +/> = < +/> 33$$

$$- \ R \ 2 = 0 \ , 08 \Rightarrow R <+/>2 <+/> = <+/>0.08$$

$$- r = 0$$
, $46 \Rightarrow r < +/> = < +/>0,46$

- arv, millele järgneb mõõtühiku lühend:
  - $-2 t 15 min \Rightarrow 2 < +/> t 15 < +/> min$
  - 294 ha-lt $\Rightarrow$ 294<+/>ha-lt
  - $-1 \text{ ha} \Rightarrow 1 < +/ > \text{ha}$
  - $-1.0 \text{ mM} \Rightarrow 1.0 < +/>\text{mM}$
  - $-740 \text{ kHz-ni} \Rightarrow 740 < +/> \text{kHz-ni}$
  - $-7 \, \mathrm{C}^{\circ} \Rightarrow 7 < +/> \mathrm{C}^{\circ}$
  - 60 km / h $\Rightarrow$ 60<+/>km/h
  - 2,3 h / m -> 2,3<+/>h/m
  - $-443,49 \text{ kr/MWh} \Rightarrow 443,49 < +/> \text{kr/MWh}$
  - $-\ 22\ 000\ kr/m^2 \Rightarrow 22 <+/>000 <+/>kr/m^2$
- aastarvud ja kuupäevad:

$$-21. ~~12. 2001 \Rightarrow 21.12.2001~~$$

- $-1884. a. \Rightarrow 1884.a.$
- -1884 a. ⇒ 1884a.
- $-15.04.2005 \Rightarrow 15.04.2005$
- 1945 . aasta $\Rightarrow$ 1945. aasta

2. Vahemikud:

- $40\ 000-45\ 000 \Rightarrow 40<+/>000<+/>-<+/>45<+/>000$
- $0, 3 \dots </s> < s> 1\% \Rightarrow 0.3 < +/> \dots < +/> 1\%$

- 1998. 2000 $\Rightarrow$ 1998. <+/>-<+/>2000
- $2.0 \dots </s > <s > 3.5 \Rightarrow 2.0 <+/> <... <+/> >3.5$
- $40 300 \, \text{C}^{\circ} \Rightarrow 40 < +/> -< +/> 300 < +/> \text{C}^{\circ}$
- 3 ... 8 mÜs $\Rightarrow$ 3<+/>...<+/>8<+/>mÜs
- $4.-5. \Rightarrow 4.<+/>-<+/>5.$

3. Nimed:

- $\bullet$ J. Fr . </s> <s> Blumenbach $\Rightarrow$ J.Fr.<+/>Blumenbach
- A . </s> < s> J. Sjögren $\Rightarrow$ A.J.<+/>Sjögren
- $\bullet$ J. R. R. Tolkieni $\Rightarrow$ J.R.R.
<+/>Tolkieni
- St. Louis $\Rightarrow$ St.<+/>Louis
- Simon & Simon Schusteri $\Rightarrow$ Simon +/> & Schusteri
- Laulasmaa Spa &
amp; Konverentsihotell $\Rightarrow$ Laulasmaa Spa
<+/>&<+/> Konverentsihotell

4. Lausestusvead:

- (ala)jaotused, loetelud, järgarvud:
  - $-(2.</s><s>8) \Rightarrow (2.8)$
  - (85 . $</s> <s> Antonov) <math>\Rightarrow$ (85 . Antonov)
  - -1. </s> <s> 4. 3. </s> <s> Tahtlus /.../ $\Rightarrow$ 1.4.3. Tahtlus /.../
  - -5 . </s> <<s> 2. 3. </s> <<s> Ujumisõpetajad $\Rightarrow$ 5.2.3. Ujumisõpetajad
- veebiaadressid:
  - www. $</s> <s> RODesign.ee/ <math>\Rightarrow$ www.RODesign.ee/
- lauselõpud, kus punkt on stringi külge jäänud:
  - ajal. </s> Peame $/.../\Rightarrow$ ajal . </s> Peame /.../
  - jne. $</s> <s> Aga udmurdid <math>/.../\Rightarrow$ jne . </s> <s> Aga udmurdid <math>/.../
  - aastasse 2000. </s> <s> Ja teine /.../ $\Rightarrow$ aastasse 2000 . </s> <s> Ja teine /.../

5. Spordiuudised:

- tulemused, ajad:
  - $-7:8 \Rightarrow 7<+/>:<+/>8$
  - $-2.06,08 \Rightarrow 2<+/>.<+/>06<+/>,<+/>08$

6. **(ignore)** ja **(jignore)** märgendid:

- sulgudes olevad arvud ja/või lühendid, suurtähega algavad sõned:
  - (WTA 210.) $\Rightarrow$ <ignore> (WTA 210.) </ignore>
  - Kreekaga (57.) $\Rightarrow$ Kreekaga <**ignore**> (57.) </**ignore**>
  - Tuneesia (5) $\Rightarrow$ Tuneesia <**ignore**> (5) </**ignore**>
- pikad loetelud:

- $-<\!p><\!s>$ Rahvamajandus : Abiševa , Maria ; Ahlamtšenkova , Viktoria ; /.../ Vinkel , Natalja ; Zahharov , Sergei . </s> $\Rightarrow$ $<\!ignore$ <</p> Rahvamajandus : Abiševa , Maria ; Ahlamtšenkova , Viktoria ; Bakulina , Maria ; /.../ Vinkel , Natalja ; Zahharov , Sergei . </s> </ignore>
- -<p> <<s> Väravad : Vahtramäe (5) , Ustritski (7) , M. Rooba (34) Voronin (30) , Leitan (42) </s> $\Rightarrow$ <**ignore**> <<s> Väravad : Vahtramäe (5) , Ustritski (7) , M.<+/>Rooba (34) Voronin (30) , Leitan (42) </s> </**ignore**>
- -<p> <<s> Tabeliseis : Austria 6 punkti , Poola 4 , Leedu ja Holland 3 , Eesti 2 , Horvaatia 0 . </s> $\Rightarrow$ <**ignore**> <<s> Tabeliseis : Austria 6 punkti , Poola 4 , Leedu ja Holland 3 , Eesti 2 , Horvaatia 0 . </s> </**ignore**>

• spordiuudised:

- -lõigud või laused, mis algavad spordiala ja/või distantsiga ning millele järgneb tulemuste loetelu:
  - * <s> 5 km (v) : 1. Katerina Neumannova (pildil , Tshehhimaa) 12.56 , 1 , 2. </s> <s> Tshepalova +9,0 , 3. </s> /.../ <s> Jelena Buruhina (Venemaa) +39,2 , 28. </s> <s> Skari +53,8 , ... </s> <s> 65. Katrin *migun +1.33 , 0. </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> 5 km (v) : 1. Katerina Neumannova (pildil , Tshehhimaa) 12.56 , 1 , 2. </s> <s> Tshepalova +9,0 , 3. </s> /.../ <s> Jelena Buruhina (Venemaa) +39,2 , 28. </s> <s> Skari +53,8 , ... </s> <s> 65. Katrin *migun +1.33 , 0. </s> </japanre>
  - * <s> Sprint : 1. Ronny Ackermann (Saksamaa) 18.58 , 2 , 2 . </s> <s> Hannu Manninen (Soome) +9,3 , 3. </s> <s> Kristian Hammer (Norra) +10,4 , 4. </s> /.../ <s> Christoph Bieler (Austria) +1.09 , 1 , 25. </s> <s> Jens Salumäe (Eesti) +1.31 , 0. </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> Sprint : 1. Ronny Ackermann (Saksamaa) 18.58 , 2 , 2. </s> <s> Hannu Manninen (Soome) +9,3 , 3. </s> <s> Kristian Hammer (Norra) +10,4 , 4. </s> /.../ <s> Christoph Bieler (Austria) +1.09 , 1 , 25. </s> <s> Jens Salumäe (Eesti) +1.31 , 0. </s> </ignore>
  - * <s> Tulemused . </s> <s> Naiste 1000 m : 1 . </s> <s> Chris Witty (USA) 1 . 14 , 96 , 2 . </s> /.../ <s> Elena Belci (Itaalia) 7 . 16 , . </s> $\Rightarrow$ <s> Tulemused . </s> <ignore> <s> Naiste 1000<+/> m : 1 . </s> <s> Chris Witty (USA) 1<+/> . <+/> 14<+/> . <+/> 96 , 2 . </s> /.../ <s> Elena Belci (Itaalia) 7<+/> . <+/> 16<+/> . <+/> 43 . </s> </ignore>
  - * <s> Mehed : 200 m 1 . </s> <s> Maurice Greene (USA) 19 , 92 , 2 . </s> <s> Frank Fredericks (Namibia) 19 , 93 , 3 . </s> /.../ <s> Younes Moudrik (Maroko) 8 . 20 , 3 . </s> <s> Kareem Streete-Thompson (Kaimanisaared) 8 . 15 . </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> Mehed : 200<+/> >m 1 . </s> <s> Maurice Greene (USA) 19 , 92 , 2 . </s> <s> Frank Fredericks (Namibia) 19 , 93 , 3 . </s> /.../ <s> Younes Moudrik (Maroko) 8<+/> <+/> <20<+/> <+/> <3 . </s> <s> Kareem Streete-Thompson (Kaimanisaared) 8 . 15 . </s> </ignore>

- Takahashi (Jaapan) 32<+/>.<+/>23<+/>,<+/>61 . </s> </ignore> </div4>
- * <s> <hi rend="rasvane"> 400 m : </hi> 1 . </s> <s> Iwan Thomas (Suurbritannia) 44 , 90 , 2 . </s> /.../ <s> Chris Jones (USA) 45 , 71 , 6 . </s> <s> Sunday Bada (Nigeeria) 45 , 86 . </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> <hi rend="rasvane"> 400<+/>>m : </hi> 1 . </s> <s> Iwan Thomas (Suurbritannia) 44 , 90 , 2 . </s> /.../ <s> Chris Jones (USA) 45 , 71 , 6 . </s> <s> Sunday Bada (Nigeeria) 45 , 86 . </s> </ignore>
- *<s><hi rend="rasvane"> Maraton</hi><math display="inline">2.25.17 Rosa Mota , Portugal 1987</s> $\Rightarrow <$ **ignore>**<s><hi rend="rasvane"> Maraton</hi><math display="inline">2.25.17 Rosa Mota , Portugal 1987</s></**ignore>**
- meeskonna või sportlase nimi, millele järgnevad tulemused (numbrijada):
  - * <s> Joe Sakic Col 32 16+27= 43 10 </s> ⇒ <ignore> <s> Joe Sakic Col 32<+/>>16+27=<+/>>43<+/>>10 </s> </iignore>
  - * <s> NY Islanders 20 6 3 0 11 15 </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> NY Islanders 20<+/>>6<+/>3<+/>0 11<+/>15 </s> </iignore>

  - * <s> NEW JERSEY 14 29 . </s> <s> 326 18 1/2 </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> NEW JERSEY 14<+/>29 . </s> <s> 326<+/>18<+/>1/2 </s> </ignore>
  - * <s> Zimbru Chisinau (Moldova) Dinamo Tbilisi (Gruusia) 2 : 0 (kokku 3 : 2) . </s> /.../ <s> Dariusz Gesior 14 , Artur Wichniarek 52 , 60 , Radoslaw Michalski 75 Svetoslav Todorov 30 . </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> Zimbru Chisinau (Moldova) Dinamo Tbilisi (Gruusia) 2<+/>><+/>><+/>0 (kokku 3<+/>>:<+/>2) . </s> /.../ <s> Dariusz Gesior 14 , Artur Wichniarek 52 , 60 , Radoslaw Michalski 75 Svetoslav Todorov 30 . </s> </ignore>
  - * <s> Teised kohtumised : Washington Colorado 2 : 1 , Ottawa Carolina 5 : 1 , Tampa Bay NY Rangers 2 : 2 (la) , NY Islanders San Jose 1 : 4 , St . </s> <s> Louis Atlanta 4 : 1 , Nashville Edmonton 1 : >2 . </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> Teised kohtumised : Washington Colorado 2<+/>:<+/>1 , Ottawa Carolina 5<+/>:<+/>1 , Tampa Bay NY Rangers 2<+/>:<+/>2 (la) , NY Islanders San Jose 1<+/>:<+/>4 , St . </s> <s> Louis Atlanta 4<+/>:<+/>1 , Nashville Edmonton 1<+/>:<+/>2 . </s> </ignore>
  - * <s> 2. Svetlana Tšernoussova Venema
a+1.12, 8 (1) </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> 2. Svetlana Tšernoussova Venema
a+1.12, 8 (1) </s> </ignore>
  - * <s> 1. Valencia 17 10 5 2 29 : 10 35 </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> 1. Valencia 17<+/>10<+/>5<+/>5<+/>229<+/>:<+/>10<+/>35 </s> </ignore>
  - * <s> K Clijsters (BEL) (15) A Jidkova (RUS) 6 3 , 7 6 </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> K Clijsters (BEL) (15) A Jidkova (RUS) 6<+/> <+/> <3 , 7<+/> <+/> <6 </s> </ignore>
- viited teadustekstides (vt PATT BRACS, PATT 12):

- (vt joonis 4.6) $\Rightarrow$ **<ignore**> (vt joonis 4.6) **</ignore**>
- $(2001:114) \Rightarrow \langle ignore \rangle (2001:114) \langle /ignore \rangle$
- (Silver , 1992 ; Alessi& Trollip , 2001 : 115) $\Rightarrow$ <**ignore**> (Silver , 1992 ; Alessi& Trollip , 2001 : 115) </**ignore**>
- $-(1984) \Rightarrow \langle \mathbf{ignore} \rangle (1984) \langle /\mathbf{ignore} \rangle$
- (Miljan , R. et al. Choices for Dairy ... 2003) $\Rightarrow$ <ignore> (Miljan , R. et al. Choices for Dairy ... 2003) < /ignore>
- (tabel 3.2) $\Rightarrow$ **(ignore**> (tabel 3.2) **(ignore**>
- sulgude sees paiknevad lühendid, sõnede ja arvude kombinatsioonid (vt PATT_BRACS, PATT 12):
  - (A-23,87 tuhat krooni , B-23,72 tuhat krooni ja D-23,35 tuhat krooni) $\Rightarrow$ $<\mathbf{ignore}>$ (A-23,87 tuhat krooni , B-23,72 tuhat krooni ja D-23,35 tuhat krooni) $</\mathbf{ignore}>$
  - (195 miljonit USDd) $\Rightarrow$ ignore> (195 miljonit USDd) </ignore>
  - (à 30 min) $\Rightarrow$ <ignore> (à 30<+/>min) </ignore>
  - (" Hannah ja ta õed " , 1986) $\Rightarrow <\mathbf{ignore}>$ (" Hannah ja ta õed " , 1986) $</\mathbf{ignore}>$
  - (Hispaania , 3) $\Rightarrow$ **<ignore**> (Hispaania , 3) **</ignore**>
  - (rasvasus 12% , valgusisaldus 16%) $\Rightarrow$ <ignore> (rasvasus 12% , valgusisaldus 16%) </ignore>
  - (2Kr 6,10) $\Rightarrow$ **<ignore**> (2Kr 6,10) **</ignore**>
  - (15 juhtumit , kusjuures 2 said surma) $\Rightarrow$ <ignore> (15 juhtumit , kusjuures 2 said surma) </ignore>
  - ($50:47,\!81:81$; Jamchy 20 , Henefeld 19 Gadou 25 , Rigaudeau 24) $\Rightarrow$ < ignore> ($50:47,\!81:81$; Jamchy 20 , Henefeld 1 9<+/>-<+/>Gadou 25 , Rigaudeau 24) </i>ignore>
  - $(RKO) \Rightarrow \langle ignore \rangle (RKO) \langle /ignore \rangle$

  - $(100 \text{ ja } 4x100 \text{ m}) \Rightarrow <\mathbf{ignore}> (100 \text{ ja } 4x100 \text{ m}) </\mathbf{ignore}>$
  - <s> 26-aastase Aleksander Tammerti seeria (65.36 59.44 66.95 62.06 62.50 66.48) and is /.../ $\Rightarrow$ <s> 26-aastase Aleksander Tammerti seeria <**ignore**> (65.36-59.44-66.95-62.06-62.50-66.48) </ignore> and is /.../

• telekava:

- <s> <hi rend="rasvane"> 06 . 00 </hi> Saatekavateade <hi rend="rasvane"> 06 . 05 </hi> /.../ Õigel ajal <hi rend="rasvane"> 23 . 05 </hi> Venemaa aidsi vastu <hi rend="rasvane"> 23 . 55 </hi> Ilmateade <hi rend="rasvane"> 00 . 00 </hi> Kunstipoodium <hi rend="rasvane"> 00 . 35 </hi> Telepood </s> $\Rightarrow$ <ignore> <s> <hi rend="rasvane"> 06 . 00 </hi> Saatekavateade <hi rend="rasvane"> 06 . 05 </hi> /.../ Õigel ajal <hi rend="rasvane"> 23 . 05 </hi> Venemaa aidsi vastu <hi rend="rasvane"> 23 . 55 </hi> Ilmateade <hi rend="rasvane"> 00 . 00 </hi> Kunstipoodium <hi rend="rasvane"> 00 . 35 </hi> Telepood </s> </ignore>

- -<p> <<s> <hi rend="rasvane"> 07 . 00 </hi> Tere hommikust ! </s> $\Rightarrow$ <ignore> <<s> <hi rend="rasvane"> 07 . 00 </hi> Tere hommikust ! </s> </ignore>
- 7. Igale lausele lisati selle järjekorranumber tekstis (va
 ignore> ja
 ignore> märgendite vahel olevatele lausetele):
  - <s> <id="15">
  - </s> <s> <id="1066">